

© Elisenda Pons / Ulls del Sahara

FORMACIÓ COMUNICACIÓ ATENCIÓ
GESTIÓ PREVENCIÓ PLANIFICACIÓ
INTERVENCIÓ CAPACITACIÓ DOTACIÓ
SENSIBILITZACIÓ ORGANITZACIÓ

39 MILIONS DE PERSONES CEGUES AL MÓN...

Al món hi ha 285 milions de persones amb deficiències visuals greus, dels quals 39 milions són cegues.

El 80% dels casos es podrien prevenir o curar.

El 90% de les persones amb deficiències visuals viuen en països pobres.

Les cataractes i els defectes refractius són la causa principal de ceguesa evitable i de deficiències visuals, respectivament.

De les persones amb deficiències visuals greus, 19 milions són nens i gairebé el 65% tenen més de 50 anys.

En els països pobres, per cada dòlar que s'inverteix a prevenir que algú es quedi cec es generen més de 4 dòlars en retorn econòmic.

... SÓN LA NOSTRA RAÓ DE SER

MISSIÓ: Ulls del món és una entitat sense ànim de lucre que contribueix a fer que les persones amb deficiències visuals i sense recursos econòmics dels països pobres puguin rebre atenció oftalmològica de qualitat dels serveis locals de salut, i a crear les condicions per disminuir la incidència de les patologies oculars a cada territori. Així mateix, sensibilitza l'opinió pública del nostre entorn respecte a les deficiències en la sanitat bàsica d'aquelles zones.

VISIÓ: Ulls del món aspira a un món en el qual no hi hagi persones cegues innecessàriament i contribueix, per tant, a fer efectiu el dret a la visió.

Ulls del món és una fundació privada amb seu social a Barcelona, constituïda el 9 de juliol de 2001 i inscrita a:

- Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya, amb el número 1568, el 18 de juliol de 2001.
- Registre d'Organitzacions no Governamentals de Desenvolupament, adscrit a l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), el 10 de maig de 2004.
- Registre d'Organitzacions no Governamentals per al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, Secretaria de Cooperació Exterior, amb el número 29, el 19 de juny de 2005.
- Registre de Fundacions del País Basc, el 19 de juliol de 2005.
- Registre Municipal d'Entitats de Sevilla, el 23 de gener de 2007.
- Registre de Fundacions de la Comunitat Valenciana, el 29 de gener de 2007.
- Registre de la Prefectura de Puy-de-Dôme, França, el 27 de desembre de 2012.
- Negociat d'Associacions, Fundacions i Col·legis Professionals de Pamplona, Navarra, el 20 de novembre de 2013.

UN PAS MÉS EN LA LLUITA CONTRA LA CEGUESA

4

AL SERVEI DE LA VISIÓ

- LES PERSONES D'ULLS DEL MÓN
- EL NOSTRE MODEL D'INTERVENCIÓ
- EL 2014 EN DADES
- GESTIÓ TRANSPARENT

6

AMB LA VISTA AL MÓN

- ULLS DEL SÀHARA
- ULLS DE MOÇAMBIC
- ULLS DE BOLÍVIA
- ULLS DE MALI

11

ENS HEM FET VEURE

- SENSIBILITZEM SOBRE EL DRET A LA VISIÓ
- DIFONEM LA NOSTRA TASCA

20

ENS ACOMPANYEN EN EL CAMÍ

26

UN PAS MÉS EN LA LLUITA CONTRA LA CEGUESA

El dret a la salut i al benestar que promou Nacions Unides com un dels drets humans universals s'entén d'una manera molt diferent a casa nostra i als territoris on estem presents amb Ulls del món. Per aquest motiu és important mostrar a la nostra societat com un petit esforç fet des d'aquí es tradueix en una gran millora per a les comunitats que acullen els nostres projectes.

Una revisió, unes ulleres, una petita intervenció (o a vegades de més complexes), una consulta a temps, un aparell d'ajuda al diagnòstic... van més enllà de l'acte mèdic o assistencial; signifiquen retornar a la persona la confiança amb el seu futur i assegurar també la seva participació en la comunitat. I amb aquesta implicació de les persones en la seva pròpia salut i la del seu entorn, amb la promoció d'hàbits saludables i la prevenció és com avancem cap al nostre objectiu: eradicar la ceguesa evitable i disminuir la incidència de les malalties oculars.

La nostra aportació en aquests indrets es basa en l'arrelament al territori i l'acompanyament als professionals locals. Amb ells i els nostres col·laboradors estem creant una xarxa que uneix acció, formació i informació sobre la qual bastim uns serveis de gran valor en aquestes zones rurals. El cas dels professionals que ajudem a formar sobre el terreny o a l'estranger està en aquesta línia de consolidar uns recursos que puguin treballar amb expertesa, qualitat, proximitat i de manera sostenible en el temps.

Dr. Borja Corcóstegui, vicepresident

Des d'Ulls del món ajudem a prendre consciència del fet que una part molt important dels problemes visuals greus estan associats a la pobresa. Una constatació encara més colpidora quan sabem que un 80% dels casos de ceguesa es podrien evitar i que els tractaments per curar-la són dels més efectius que hi ha.

Ara que ja estem a tocar del nostre quinze aniversari, estem més convençuts que mai de la nostra proposta de cooperació, que comporta no només la solució a problemes individuals (que ja és molt) sinó que també contribueix al progrés social, sanitari i professional dels indrets i les societats on portem a terme les nostres activitats. Sabem que per contribuir a l'equilibri i la justícia internacional cal eliminar les discriminacions, i l'alt impacte de les malalties continua sent una trava excessiva per a un desenvolupament equitatiu.

Al Sàhara hem millorat els espais de consulta i les activitats de sensibilització, especialment les adreçades a les escoles a través del professorat. A Moçambic, l'am-

pliació de punts d'atenció ens ha permès estar encara més a prop de les comunitats rurals, alhora que l'esforç en formació s'ha traduït en una millora de les capacitats dels professionals locals. El departament de Tarija, a Bolívia, és una zona amb especials dificultats per accedir a la cirurgia ocular on hem estat presents per primera vegada. Finalment, a Mali, el reforç del centre de salut del districte de Bankass ha permès convertir-lo en centre de referència ocular de la regió.

El balanç del que hem fet aquest 2014 és altament positiu, tant per la feina als diferents territoris com per l'activitat imprescindible i molt activa per fer pedagogia sanitària i mobilitzar l'esperit de cooperació social entre empreses i persones de la nostra societat. És el moment, doncs, d'agrair aquest gran esforç de cooerants, voluntaris i col·laboradors, entitats públiques i privades, i persones que a través de l'acció directa o de contribucions econòmiques i materials fan possible la tasca de la Fundació Ulls del món.

Rafael Ribó, president

© Ulls del món

A l'hora de fer balanç de la feina feta per la Fundació, em satisfà constatar els impactes assolits. Em refereixo no només als resultats quantitatius, sinó també –i especialment– als resultats socials. Com a través d'una ajuda que combina assistència, equipament i formació podem acompanyar-los en la lluita contra la pobresa i l'exclusió per raons de salut. Aquest apoderament és essencial en el nostre projecte i és un dels principis sobre els quals es basa el model d'intervenció sobre el terreny que defensem.

Vull destacar especialment les aliances i sinergies que establim amb entitats públiques, empreses privades i institucions internacionals, a més de les que tenim a cada país, imprescindibles per poder obtenir la major repercussió i els millors resultats possibles de les actuacions que hi desenvolupem. Precisament, la projecció internacional d'Ulls del món és un dels objectius que ens hem proposat emprendre, en un moment en què l'experiència ens ha demostrat la validesa del nostre model de col·laboració i solidaritat.

D'altra banda, l'extraordinari esforç que es fa a la primera línia d'atenció va acompanyat d'una capacitat de sensibilitzar i convocar els nostres conciutadans, i les administracions i empreses. Malgrat les circumstàncies econòmiques que han fet reduir algunes aportacions, particulars i organitzacions segueixen fent esforços perquè Ulls del món continuï desenvolupant els programes d'actuació. En el marc d'una estratègia renovada que ens ha d'atorgar un nou impuls, segurament haurem de trobar altres vies més creatives per obtenir recursos. Il·lusió, motivació i professionalitat no ens en falten per contribuir a l'eradicació de la ceguesa evitable.

Núria Ramon, directora general

AL SERVEI DE LA VISIÓ

Treballem per un món sense ceguesa evitable. Per això portem a terme programes de cooperació als territoris menys desenvolupats, a partir del nostre compromís inequívoc amb la salut i les persones, i alhora donem a conèixer la precària situació de l'atenció sanitària pública a molts llocs del món, on els pocs recursos disponibles són sovint inaccessibles per als més vulnerables. Tot plegat, amb il·lusió, determinació, perseverança i transparència, i amb un equip humà compromès.

PATRONAT

Rafael Ribó Massó	president i membre Comitè Executiu
Borja Corcóstequi Guraya	vicepresident i membre Comitè Executiu
Núria Ramon Garcia	directora general i membre Comitè Executiu
Vicenç Capdevila Cardona	secretari i membre Comitè Executiu
Francesc Sancho Serena	vocal, en representació Generalitat de Catalunya
Joan Carles Garcia Cañizares	vocal, en representació Diputació de Barcelona
Cristina Iniesta Blasco	vocal, en representació Ajuntament de Barcelona
Xavier Grau Sabaté	vocal, en representació Fundació ONCE per a Llatinoamèrica, FOAL
M. Isabel Nieto Uresandi	vocal, oftalmòloga
Andrés Müller-Thyssen Bergareche	vocal, oftalmòleg
Maria Teresa Vilalta Ferrer	vocal, economista

COMITÈ MÈDIC

Borja Corcóstequi	president
Rebeca Atienza	supervisora mèdica Ulls del Sàhara
Ricardo Casaroli	secretari i supervisor mèdic Ulls de Moçambic
Hernán Gras	supervisor mèdic Ulls de Bolívia
Andrés Müller-Thyssen	supervisor mèdic Ulls de Mali
M. Isabel Nieto	vocal

DELEGATS TERRITORIALS

Rosario Martínez Navarro	delegada València
Consuelo Méndez Aragón	delegada Andalusia
Kike Otaegi Arizmendi	delegat País Basc i Navarra
Alfonso Jordán García	delegat Madrid
Lurdana Teixeira Gomes	nucli territorial Portugal
Hernán Gras	nucli territorial Argentina
Romain Bordas	nucli territorial França

EQUIP OPERATIU A LA SEU

Núria Ramon Garcia	directora general
Elisenda Rom Suñol	cap Gabinet i Comunicació
Paco Sanz León	cap Programes
Anun Jiménez Ibáñez	cap Administració
Jordi Iturbe Ferré	tècnic Gestió Econòmica
Albert de Renzi Buxó	tècnic Compres i Magatzem
Bibiana Ruberte de la Iglesia	tècnica Seguiment Financer Programes
Yvonne Farré Girbau	administrativa

© Ulls del món

EQUIP OPERATIU SOBRE EL TERRENY

Sàhara

María Tavera Villén	coordinadora programa Ulls del Sàhara
---------------------	---------------------------------------

Moçambic

Eric Lavis	coordinador programa Ulls de Moçambic
Pierre Dufloo	coordinador Salut Comunitària
Helder Amaral	adjunt Salut Comunitària
Sarifa Ismael	administrativa

Bolívia

Patricia Tárraga	coordinadora programa Ulls de Bolívia
Carola Rivas	responsable informació, educació i comunicació de Tarija
Susana Solano	responsable informació, educació i comunicació
Angélica Luna	assistent logística farmàcia
Ana Lusmila Pacara	tècnica informació, educació i comunicació
María Esther Espejo	administradora
Guido Huanca	logista xofer
Aurora Mamani	auxiliar oficina

Mali

Albert Coulibaly	coordinador programa Ulls de Mali
Seydou Togo	assistent programa
Hélène Dena	administrativa
Mamadou Guindo	logista xofer

CONSELL D'EMPRESARIS

Josep Santacreu	conseller delegat DKV
Jordi Fontcuberta	conseller delegat General Óptica
Agustín Martínez Bueno	director general Ercilla Hoteles
Josep Caminal	director general Presidència Grup Godó
Ángel Corcóstequi	soci fundador Magnum Capital
Lluís Reverter	
Comitè Executiu Ulls del món	

EL NOSTRE MODEL D'INTERVENCIÓ

© Manel Escusa / Obrint els ulls al Sàhara

Des de la seva creació, Ulls del món ha contribuït decididament a l'eradicació de la ceguesa evitable als països pobres a través de la implementació d'un model propi de salut ocular de qualitat –integral, eficaç, eficient– dins del sistema públic. Un model flexible i reproduïble en altres contextos i que col·labora, de manera extraordinària, al progrés social.

A partir de les directrius d'aquest model d'intervenció, Ulls del món ha treballat i treballa per assolir resultats sostenibles a través de la implementació de xarxes de salut ocular en tots els nivells d'atenció, i amb una actuació conjunta amb:

- Les **autoritats sanitàries locals** per desenvolupar la salut ocular: definir estratègies i procediments d'atenció oftalmològica, i crear i dotar de les infraestructures necessàries per a la pràctica mèdica en el marc del sistema públic de salut, de forma que siguin adequades, accessibles i assequibles a tota la població.
- Els **professionals locals** de tots els nivells (des del personal d'atenció primària fins als especialistes) per a la seva capacitat en detecció, derivació, tractament i cirurgia ocular.
- Les **persones** de cada territori (els pacients i les seves comunitats) per desenvolupar una cultura de salut ocular que promogui la detecció precoç de les patologies i l'educació en prevenció i higiene ocular bàsica.

EL 2014 EN DADES

© Ferran Garcia / Ulls del món

63.395

persones tractades

(de les quals 15.072 infants revisats)

© Isaac Freijo / Ulls de Bolívia

2.740

pacients intervinguts

© Ulls del món

1.827

professionals formats

40.423

persones sensibilitzades

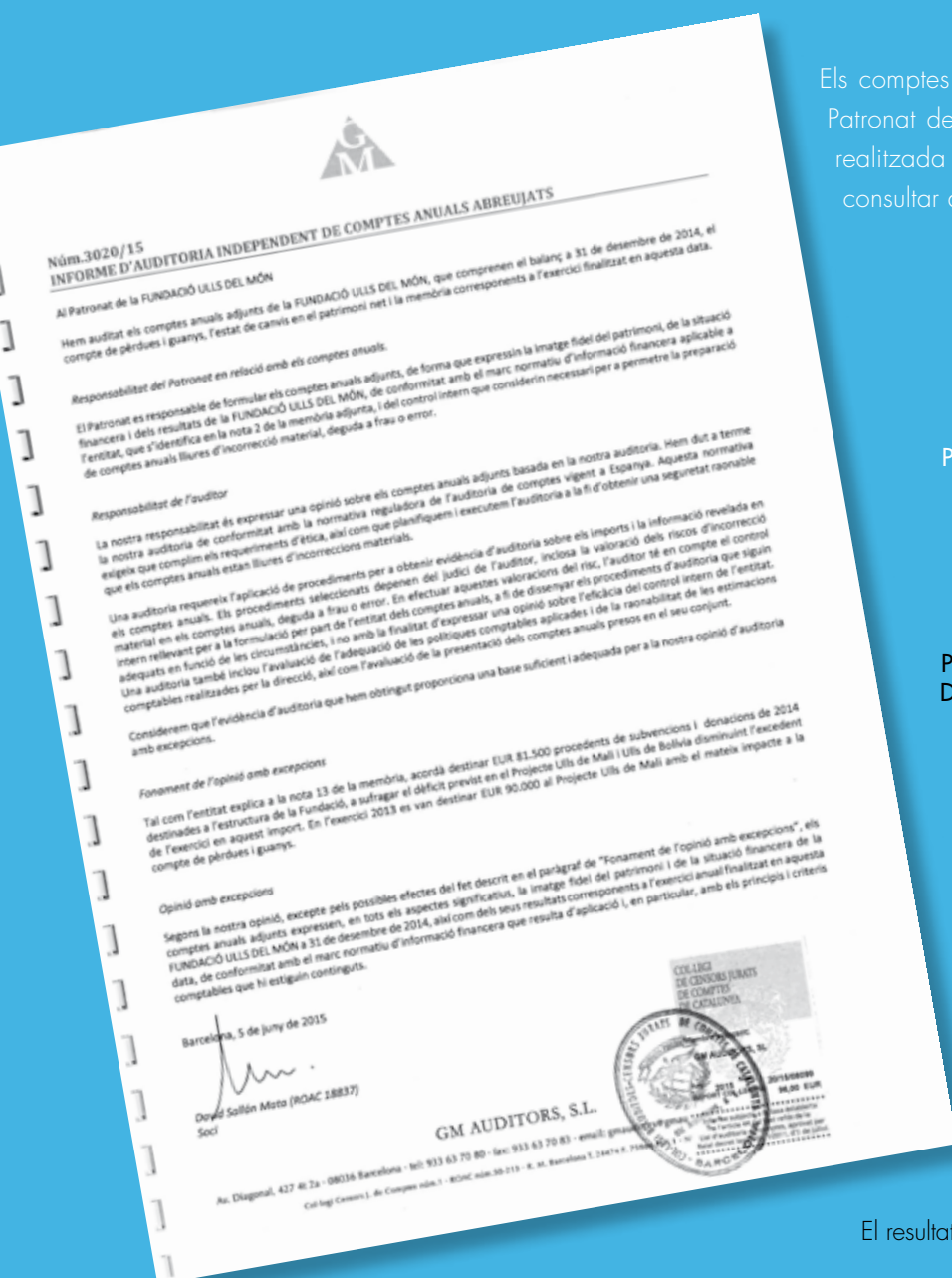
GESTIÓ TRANSPARENT

INGRESSOS

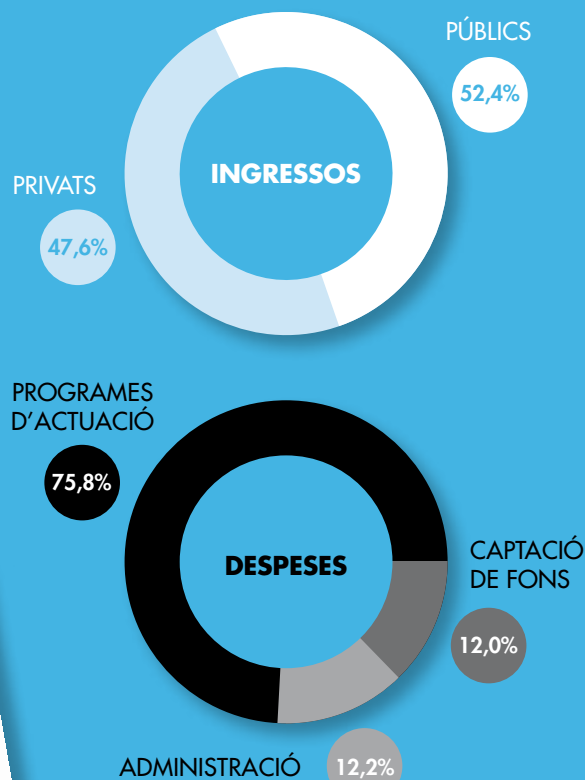
PÚBLICS	627.223
Patrons i institucions fundacionals	178.342
Subvencions a la cooperació	448.881
PRIVATS	570.886
Empreses i entitats	335.416
Adherits	32.059
Donants esporàdics	23.815
Ingressos de La Nit dels Ulls del món	150.521
Donacions de material i equipament en espècie	6.750
Ingressos del Fons d'Art	22.324
TOTAL INGRESSOS	1.198.109

DESPESES

PROGRAMES D'ACTUACIÓ	909.133
Cooperació al desenvolupament	842.892
Ulls del Sàhara	209.266
Ulls de Moçambic	208.797
Ulls de Bolívia	230.792
Ulls de Mali	187.287
Dotació de material i equipament en espècie	6.750
Sensibilització	66.241
CAPTACIÓ DE FONS	143.465
ADMINISTRACIÓ	146.534
TOTAL DESPESES	1.199.133

Els comptes anuals d'Ulls del món han estat aprovats pel Patronat de la Fundació i han superat l'auditoria externa realitzada per GM auditors. Els comptes també es poden consultar a la seu central d'Ulls del món.

El resultat de l'exercici es traspassa al compte de romanent.

AMB LA VISTA AL MÓN

Ulls del món és present a quatre territoris de l'Àfrica i Llatinoamèrica, on facilita l'accés de les persones a l'atenció oftalmològica de qualitat dins del sistema públic de salut de cada territori, a través de la revisió, el tractament i la intervenció quirúrgica dels pacients, la formació dels professionals locals, la prevenció i la sensibilització en hàbits bàsics de salut ocular de la població, i la dotació d'equipaments.

ULLS DEL SÀHARA

REFORCEM L'ACCESSIBILITAT A LA SALUT OCULAR DE LA POBLACIÓ REFUGIADA SAHRAUÍ

Ulls del Sàhara és el projecte amb què Ulls del món va iniciar la seva activitat, l'any 2001, i des de llavors ha treballat per fer més accessible la salut visual a la població refugiada sahrauí de Tindouf, a Algèria. En aquest temps Ulls del món ha aconseguit garantir el funcionament dels punts d'atenció ocular als campaments des d'on els tècnics òptics locals, formats per la Fundació, s'ocupen de la població sahrauí amb deficiències visuals.

El 2014, tot i les dificultats del context i gràcies al suport rebut, Ulls del Sàhara ha pogut augmentar la seva activitat respecte a l'any anterior i arribar a un nombre més alt de població.

El mes de novembre, una **comissió medicoformativa** liderada per la supervisora del programa, la Dra. Rebeca Atienza, i l'oftalmòleg i patró Dr. Andrés Müller-Thyssen, es va desplaçar als campaments de refugiats i refugiades sahrauís a Tindouf. La comissió va atendre les persones que havien estat derivades prèviament pels tècnics locals d'oftalmologia, i alhora va complementar la formació *in situ* del personal sanitari local que treballa de forma conjunta amb les comissions mèdiques desplaçades. En aquesta ocasió, la formació es va orientar especialment a com tenir cura, manipular, netejar i esterilitzar l'instrumental. El mes de desembre Manel Ciurana, tècnic d'electromedicina, es va desplaçar al Sàhara per dur a terme una formació sobre el manteniment preventiu i la reparació d'equips de consulta d'òptica (làmpades de fenedura, autorefractòmetres, projectors, etc.). Aquesta formació, de la qual se'n van beneficiar 4 persones del departament

de manteniment del Ministeri de Salut, és molt important ja que als campaments no hi ha la figura de tècnic d'electromedicina i, per les condicions de la hamada (arena, calor, etc.), els equips es deterioren molt ràpidament.

Quant a la **millora d'infraestructures**, el desembre de 2014 –amb el suport d'Ulls del món– es va començar la rehabilitació del nou espai per a la consulta d'òptica de l'Hospital Nacional de Rabuni, un hospital on es fan la majoria de les intervencions quirúrgiques dels campaments.

D'altra banda, al llarg de l'any s'han portat a terme més de 130 **activitats d'informació, educació i comunicació**, com ara l'emissió de missatges de sensibilització a través de la ràdio, els cartells distribuïts a dispensaris, hospitals i consultes de les diferents *wilaies*... Dins d'aquestes activitats cal destacar les adreçades les dones i als professors de les escoles de primària i de secundària, que adquireixen coneixements sobre hàbits bàsics de salut ocular i mesures de prevenció de malalties visuals i després els transmeten als seus alumnes.

© Ulls del món

Al novembre es va desplaçar a la zona una comissió medicoquirúrgica formada per cinc voluntaris que van atendre 325 persones. Es van fer 230 consultes i 95 intervencions quirúrgiques.

LÍNIES D'ACTUACIÓ:

- Garantia de la disponibilitat d'atenció ocular.
- Millora de la capacitat dels recursos humans en atenció oftalmològica.
- Millora de les estructures de la xarxa de salut ocular.
- Facilitació de l'accés a la informació en salut ocular entre la població sahrauí, principalment entre les dones.

Sóc ferit de guerra, no puc caminar i he d'anar en cadira de rodes. Portava molts anys perdent vista i em van fer diverses revisions a l'hospital de la meua wilaya, on els òptics sahrauís em van dir que tenia cataractes madures als dos ulls i que m'havia d'operar. Ja gairebé no hi veia i això em dificultava molt la feina, ja que utilitzo l'ordinador. A més de no poder caminar, tampoc m'hi veia. Era un problema molt greu: havia perdut les ganes de viure. Només veia siluetes i ombres, i el sol tan fort que hi ha sempre aquí encara em feia més mal. Com que havia acudit unes quantes vegades a la consulta d'oftalmologia de l'Hospital Regional de Bojador, era a la llista d'espera per operar-me. Al final d'octubre em van avisar des de l'hospital que vindria una comissió d'oftalmologia al novembre i que els oftalmòlegs podrien valorar si m'operaven.

L'operació m'ha canviat la vida. Ara hi veig i abans no, la meua vista està al 100% i ja puc treballar. He tornat a veure-hi com quan era jove. Ha millorat la meua autonomia perquè encara que vaig en cadira de rodes puc moure la cadira amb els braços. Abans, com que no hi veia no em podia moure sol d'un lloc a un altre i ara sí.

Alien Jalifa, intervingut al novembre de 2014

© Elisenda Pons / Ulls del Sàhara

6.950 persones ateses

3.556 infants revisats

95 pacients intervinguts

383 professionals formats
(248 personal sanitari, 64 promotores de salut i 71 professors)

900 persones sensibilitzades

ULLS DE MOÇAMBIC

MÉS SENSIBILITZACIÓ I DETECCIÓ PRECOÇ, MILLOR SALUT OCULAR

Ulls del món a Moçambic promou la posada en marxa i el bon funcionament d'activitats de prevenció i detecció precoç de patologies oculars amb l'objectiu de reduir la incidència de la ceguesa evitable en aquest territori. Des que es va iniciar, l'any 2002, aquest programa, que pretén millorar la salut de la població donant suport a les autoritats sanitàries, ha apropiat l'oftalmologia a les comunitats ampliant els punts d'atenció d'àmbit públic a la província d'Inhambane.

© Ulls del món

Ulls del món forma part de la [Coalició Moçambiquesa per a la Salut Ocular](#) (MECC en les sigles en anglès), a través de la qual s'ha enfortit la col·laboració amb el Ministeri de Salut i s'ha impulsat i acompanyat l'elaboració del Pla Nacional d'Oftalmologia. Així mateix, el 2014 s'ha aconseguit la creació de la figura del responsable provincial d'oftalmologia, que significa un pas important per a l'organització i planificació d'activitats.

Col·laboro amb Ulls del món des del 2003. La primera vegada que vaig anar a Inhambane tot m'impactava: les persones, com la gent arribava a l'hospital, les històries que hi havia darrere de cada cas, el personal local que ens ajudava, la reacció de molts pacients quan retiràvem l'apòsit ocular l'endemà de la intervenció, el mateix hospital, la ciutat; en definitiva, tot. Encara avui hi ha coses que, tot i haver-les vist moltes vegades, m'impressionen.

Cada any he vist un avanç en molts aspectes, crec que el país ha millorat econòmicament. El que m'agradaria destacar és l'evolució positiva del funcionament del quiròfan d'oftalmologia dins de les possibilitats que ells tenen i el fet que gràcies a Ulls del món ja hi ha un oftalmòleg allà. Sota el meu punt de vista això és del que es tracta, de donar una formació perquè ells puguin valer-se per si mateixos.

Olga Valverde, infermera voluntària d'Ulls del món

© Ulls del món

LÍNIES D'ACTUACIÓ:

- Donació d'equips oftalmològics, medicaments i fungibles a la xarxa sanitària.
- Formació del personal local.
- Sensibilització a les comunitats.
- Participació en l'elaboració del Pla Nacional d'Oftalmologia.
- Suport al Servei d'Oftalmologia de l'Hospital Provincial d'Inhambane.

L'any 2014 Ulls del món ha donat continuïtat al programa de **descentralització i aproximació a les comunitats rurals** de la província d'Inhambane, que ja disposa de quatre punts d'atenció ocular –Inhambane (1 oftalmòleg, 2 tècnics), Maxixe (3 tècnics), Vilanculos (2 tècnics) i Massinga (1 tècnic)– a més del taller d'òptica a l'Hospital d'Inhambane. La creació de dos nous punts d'atenció ha permès descentralitzar les campanyes i arribar a més gent a través de les expedicions locals de cirurgia de cataracta. El 2014 s'han fet cinc comissions medicoquirúrgiques formades per personal local i una comissió quirúrgica internacional. Al llarg de l'any, Ulls del món ha fet donació d'equipament, medicaments i materials fungibles per a la cirurgia de cataractes, així com per a les consultes i el taller d'òptica.

D'altra banda, les activitats de **formació de personal local** de diferents perfils dins el sistema de salut ha permès garantir l'atenció i el seguiment dels pacients en diferents nivells d'atenció, des de la salut ocular bàsica fins a subespecialitats oftalmològiques. En aquest sentit, la comissió medicoquirúrgica formada per voluntaris d'Ulls del món, desplaçada a Inhambane el mes de juny, va poder valorar les capacitats quirúrgiques dels oftalmòlegs de l'Hospital Provincial d'Inhambane i alhora va formar l'equip local en l'execució de la tècnica de cirurgia de cataracta de petita incisió (SICS) i en bones pràctiques d'esterilització i cura dels instruments quirúrgics.

També ha estat molt important la tasca de **formació i sensibilització en salut visual** a diversos actors comunitaris, professors, associacions locals, dones i organitzacions, i l'elaboració i difusió de material de prevenció en matèria de salut ocular.

El balanç del programa 2010-2014 és molt satisfactori. Ja s'han format la totalitat dels agents polivalents de salut de la província d'Inhambane, així com els professors i diferents associacions locals. Les activitats de sensibilització i de formació que Ulls del món ha portat a terme els últims anys han permès la millora en la detecció precoç de patologies i l'augment de la demanda d'atenció oftalmològica, i s'ha passat de les 8.000 consultes l'any 2010 a les més de 19.000 el 2014.

19.113 persones ateses

222 infants revisats

677 pacients intervinguts

169 professionals formats (2 oftalmòlegs, 58 metges tradicionals, 2 infermeres, 50 agents de salut comunitària, 1 tècnic en electromedicina i 56 professors)

4.548 persones sensibilitzades

ULLS DE BOLÍVIA

REPRODUÏM A TARIJA EL MODEL D'INTERVENCIÓ IMPLEMENTAT AMB ÈXIT A EL ALTO

Ulls de Bolívia és un programa iniciat el 2003 amb l'objectiu de millorar les condicions d'accés a la salut ocular a la ciutat d'El Alto i a les comunitats rurals de La Paz. Amb els anys, Ulls del món ha creat una xarxa d'atenció oftalmològica i ha contribuït a la formació i millora contínua dels professionals locals. El 2013 es va concloure satisfactòriament el projecte a El Alto i, després d'una prospecció, es va detectar que al departament de Tarija la població té dificultats per accedir a les revisions de la vista i especialment a les cirurgies. Per això, Ulls del món va signar un conveni amb el Govern Autònom Departamental de Tarija per reproduir en aquest territori el model de prevenció i tractament oftalmològic implementat a la ciutat d'El Alto i la seva àrea rural d'influència.

www.gaborlapellicula.com

Quan em van proposar ser el director de fotografia del curt d'Ulls del món em va semblar que l'encàrrec era un desafiament contra la ceguesa. Aviat es va obrir aquest espectre amb enigmes com en què consisteix en realitat veure-hi o no veure-hi. I una aportació, al meu entendre, és la prova que en equip es pot superar l'impensable. Durant la filmació vaig rebre molt afecte i assistència per part de l'equip. En l'àmbit professional tenia el repte de traslladar i transformar el coneixement de fotografia al món de "tenebres". I en l'emocional, em costa insistir i mantenir la certesa que la foscor és un condició mental i té poc a veure amb el biològic.

Gabor Bene, director de fotografia d'un clip sobre Ulls de Bolívia

2.724 persones ateses

547 infants revisats

944 pacients intervinguts

1.005
professionals formats

(5 oftalmòlegs, 9 residents, 493 professionals sanitaris i 498 professors)

18.532
persones sensibilitzades

(7.496 en escoles, 9.500 a través de campanyes massives i 1.536 en xerrades als centres de salut)

LÍNIES D'ACTUACIÓ:

- Atenció oftalmològica de la població.
- Formació del personal de salut de les comunitats rurals.
- Difusió de bons hàbits de salut ocular i drets dels pacients.
- Suport a l'Institut Nacional d'Oftalmologia (INO).
- Potenciació del perfil quirúrgic de residents i oftalmòlegs.
- Acompanyament en el desenvolupament de plans i polítiques públiques de salut ocular.

El 2014 **Ulls de Bolívia** ha iniciat accions d'atenció ocular a **Tarija**, on la Fundació aposta novament per desenvolupar una xarxa d'atenció oftalmològica sostenible, integrada dins dels serveis sanitaris públics i gestionada pels mateixos professionals locals, a qui formarà en les disciplines necessàries. Les activitats més rellevants en aquesta nova àrea d'intervenció s'han centrat en la coordinació amb autoritats, la creació del Comitè Departamental de Salut Ocular i l'inici de les formacions en oftalmologia bàsica als professionals d'atenció primària de salut de la regió de Tarija i de l'Hospital San Juan de Dios. Ulls del món també ha intervingut en l'àmbit de les escoles, a través de la capacitat de mestres i la sensibilització dels estudiants i de la població en general sobre els bons hàbits de salut ocular.

Per a la **formació i capacitat dels professionals de salut i professors d'escola de les zones rurals** de La Paz i de Tarija ha estat essencial la coordinació amb diversos actors: els governs municipals rurals, el Ministeri de Salut i l'Institut Nacional d'Oftalmologia (INO). S'ha format el personal de salut de 20 centres de salut del departament de La Paz i 5 de Tarija i s'ha **dotat els centres de salut** d'eines per a l'atenció en oftalmologia bàsica per apropar la salut ocular a les comunitats rurals.

El programa Ulls de Bolívia també prioritza les accions de **sensibilització a la població** sobre la importància de tenir cura de la salut ocular. En aquest sentit, el 2014 s'han fet un centenar d'accions a les escoles, centres de salut i fires, i a través dels mitjans de comunicació, que han arribat a prop de 19.000 persones.

Una altra de les línies d'intervenció d'Ulls de Bolívia és donar **suport a l'Institut Nacional d'Oftalmologia (INO)** tant quant a l'activitat oftalmològica com en la formació del personal local. En relació amb l'activitat mèdica, el 2014 s'han realitzat tres comissions que s'han desplaçat a Ixiamas (La Paz), Chimoré (Cochabamba) i als mercats periurbans de La Paz i que han atès 430 persones, a les quals cal sumar els 447 pacients atesos pel personal de l'INO a les comunitats. La Fundació també ha col·laborat amb l'INO a través de la formació i millora contínua dels professionals locals, amb activitats com ara el Curs de diplomatura en cirurgia de cataractes, amb 14 participants, dels quals 9 són residents de la institució. Aquesta formació ha comportat un augment notable del nombre d'intervencions quirúrgiques, ja que el 2014 s'han operat 944 persones, xifra que representa un increment significatiu.

Finalment, cal destacar la participació d'Ulls del món en el **Comitè Nacional de Salut Ocular**, organisme a través del qual la Fundació ha contribuït a l'elaboració del Pla nacional i la Llei de salut ocular. Tots dos projectes s'han remès al Ministeri de Salut per a la seva aprovació.

© Ulls del món

La celebració del Dia Mundial de la Visió i la presència en fires són accions que permeten fer arribar missatges de salut ocular a moltes persones.

ULLS DE MALI

EL CENTRE DE BANKASS ES CONSOLIDA COM A REFERENT OFTALMOLÒGIC A MOPTI

Ulls del món treballa a Mali des de 2008 per millorar la salut visual de les persones amb pocs recursos econòmics, facilitant-los l'accés als serveis d'oftalmologia, des del primer nivell d'atenció (centres de salut comunitària) a l'atenció especialitzada (de forma permanent a l'Hospital de Mopti i al Centre de Bankass).

19.536
persones ateses

10.747
infants revisats

1.024
pacients intervinguts

270
professionals formats
(2 oftalmòlegs, 1 resident en retina,
23 agents sociosanitaris,
1 tècnic en electromedicina,
41 dones d'associacions femenines
i 202 professors)

16.443 persones
sensibilitzades
(13.350 en sessions d'educació en
salut ocular i 3.093 en escoles)

© Ulls del món

A Mali, les dones tenen una taxa més elevada d'analfabetització i acudeixen menys als serveis d'oftalmologia, tot i ser més susceptibles de patir problemes de visió, especialment a causa de malalties infeccioses. Per això, han estat posades en primera línia en les activitats de sensibilització en atenció ocular primària; de fet, n'han estat les destinatàries i també les difusores dels missatges a través de xerrades.

LÍNIES D'ACTUACIÓ:

- Atenció oftalmològica i òptica.
- Formació i actualització del personal sanitari local.
- Suport a l'Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA).
- Sensibilització i prevenció de les principals patologies oculars.
- Dotació de medicaments i equips.

Els últims anys, el **Centre de Salut del districte de Bankass** (CSRéf de Bankass) s'ha consolidat com un **centre de referència de la regió** per al tractament de les malalties oculars, especialment d'intervencions quirúrgiques (principalment de cataractes), i el 2014 ja ha assolit aproximadament el mateix volum de treball i la mateixa qualitat que l'hospital regional, l'Hospital Sominé Dolo de Mopti. Això ha estat possible gràcies a l'ajuda de la Fundació, que va habilitar el servei d'oftalmologia i va becar la formació del personal local.

El 2014 es van desplaçar al CSRéf de Bankass **dues comissions medicoquirúrgiques** formades per personal local per oferir atenció oftalmològica als habitants de la regió de Mopti i per formar el personal dels centres de salut de la comunitat. Aquestes comissions van visitar 479 persones i van fer 181 intervencions. També ha estat destacable la **formació pràctica** en retina que Ulls del món ha ofert a l'Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA), que disposa d'una unitat de retina creada per la Fundació l'any 2009. El prof. Franck Bacin es va desplaçar per quarta vegada des del Centre Hospitalari Universitari Clermont-Ferrand de França per actualitzar i complementar els coneixements dels responsables d'aquesta unitat. Malauradament, la formació prevista en oftalmologia pediàtrica no es va portar a terme a causa dels casos d'Ebola detectats al país.

A banda de l'activitat assistencial i formativa, al llarg del 2014 s'han continuat portant a terme **activitats d'educació i comunicació**, les quals tenen un alt impacte sobre la població. Concretament, quatre comissions locals amb personal instruït per Ulls del món s'han desplaçat a les zones rurals per formar els professors dels centres educatius. Gràcies a aquestes formacions pràctiques, s'han detectat nens i nenes

de les escoles amb problemes refractius, als quals s'ha dotat d'ulleres correctores. També ha estat molt important la tasca divulgadora i educadora de les associacions femenines, que han arribat a 116 districtes de la regió.

Quant a la **dotació d'equips i material oftalmològic i òptic**, a més de fer donació de 607 ulleres a la població, Ulls del món ha millorat l'equipament dels centres de salut de Bankass, Tenenkou, Djenné i Bandiagara i del CSCOM de Sévaré II. Alguns dels equipaments d'oftalmologia donats han estat una làmpada de fenedura amb tonòmetre i taula elèctrica, un oftalmoscopi directe i dues caixes de triquia-si, i quant a material d'òptica, Ulls del món ha fet donació de dues escales lluminoses d'agudesa visual, una caixa de refracció amb muntures de prova i 40 escales de Snellen. També s'han proporcionat materials fungibles al Centre de Salut de Bankass i a l'Hospital de Mopti.

Gràcies a Ulls del món, la cirurgia vitreoretiniana és una realitat a l'IOTA, el que fa que nombrosos països de la subregió oest d'Àfrica remetin els seus pacients a Mali. Això es deu al fet que la Fundació ha garantit la formació d'un especialista en retina però també perquè ha donat molt material. Així, avui en dia, tractem els desprendiments de retina per mitjà de la vitrectomia i els tractaments endoculars.

Dr. Adama Issaka Guindo, retinòleg format per Ulls del món

© Ulls del món

www.ullsdelmon.org

ENS HEM FET VEURE

Enfortim la nostra rellevància social a través de campanyes solidàries, la presència als mitjans de comunicació per sensibilitzar la ciutadania sobre els problemes de visió al món, i donant a conèixer la tasca que porta a terme la Fundació.

SENSIBILITZEM SOBRE EL DRET A LA VISIÓ

36a CURSA EL CORTE INGLÉS: QUE GRAN ÉS VEURE-HO!

El 6 d'abril de 2014 Ulls del món es va fer veure. La seva participació com a entitat social adherida a la 36a Cursa El Corte Inglés va ser una oportunitat única per explicar i difondre les necessitats d'atenció oftalmològica al món.

La tasca d'Ulls del món va arribar a les més de 70.000 persones que van participar a la cursa i també a la població en general a través de material de difusió i l'aparició als mitjans de comunicació. A més, unes 150 persones van respondre a la crida *online* a córrer (en un context on salut, esport i visió van confluir) pel dret universal a la visió amb la samarreta negra i blava d'Ulls del món; un objectiu compartit amb tots aquells que es van implicar en aquesta iniciativa i que va ser més visible que mai al llarg de la cursa.

LA NIT: OBRINT EL CERCLE

El 21 de novembre de 2014 es va celebrar la 13a edició de La Nit d'Ulls del món, el sopar solidari que organitza anualment la Fundació Ulls del món amb l'objectiu de mantenir el compromís de la societat, les institucions i el teixit empresarial amb el dret universal a la visió.

Enguany La Nit es va celebrar a Girona, a l'Espai Mas Marroch d'El Cellar de Can Roca, gràcies a la implicació i participació de tres dels millors restauradors del món, els germans Roca. L'acte va ser presentat per Helena Garcia Melero i Marcel Gorgori i hi va actuar The Gospel Viu Choir, formació referent del món del gospel a Catalunya.

A l'esdeveniment, que va presidir l'alcalde de Girona, Carles Puigdemont, hi va assistir el conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila, entre altres autoritats, i va rebre el suport de la Diputació i la Cambra de Comerç de Girona. S'hi van reunir més de 200 persones implicades en un projecte que permet que milers de persones amb deficiències visuals i sense recursos econòmics dels territoris més vulnerables del món recuperin la visió o no l'arribin a perdre.

© Ulls del món

© Toni Ferrer / Ulls del món

VISIONS: UNA COL·LECCIÓ D'ART PER OBRIR ELS ULLS AL MÓN

Visions és el fons d'art solidari d'Ulls del món, una col·lecció composta per 70 obres de 59 artistes de diferents disciplines que es va iniciar l'any 2006 amb 28 fotografies de Manel Esclusa realitzades al Sàhara. Aviat es va anar ampliant amb obres tant d'artistes de prestigi internacional, com Alfaro, Barceló, Tàpies o Plensa, com de joves talents i altres artistes catalans i de tot l'Estat espanyol. Aquest 2014 s'han sumat a la col·lecció les obres de Luisa Chillida, Eduardo Arrillaga i Josefa Hernández.

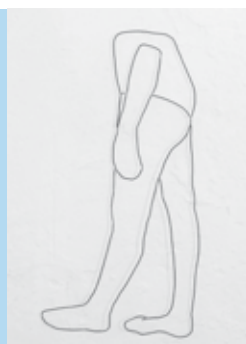
Els imports íntegres de les aportacions aconseguides per a cadascuna de les peces es destinen al desenvolupament de diferents projectes de cooperació i al funcionament de la Fundació.

El mes de setembre de 2014 les obres del fons d'art es van exposar a l'Hotel Ercilla de Bilbao.

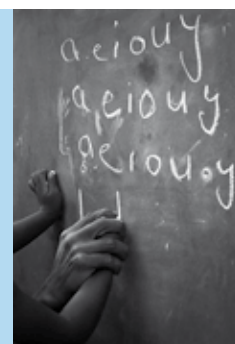

© Eduardo Arrillaga / Ulls del món

ARTISTES SOLIDARIS: Helena Agustí Maragall, Andreu Alfaro, Neus Aller, Emili Armengol, Eduardo Arrillaga, Miquel Barceló, Enrique Barro, Fernando Barrué, Antoni Bernad, Mariona Brines, Toni Catany, Jordi Cerdà, Jaime de Córdoba, Angela Cunill, Silvia Chiesa, Luisa Chillida, Díez Gil, Manel Esclusa, Eutiquio Estirado, Joana Figueres, Fuencisla Francés, Carmen Galofré, Joan Gardy Artigas, José M. Garres, Curro Gómez, Pasqual Gomes, Erick Gonzalez, Núria Guinovart, Josefa Hernández, Isao, Antoni Llena, Martí Rom, Tomasa Martín, Olga Martínez, Raquel Navarro, Manuel Outumuro, Salvador Palomo León, Parigi, Carmen Pau, Perico Pastor, Carmen Perujo, Jaume Plensa, Elisenda Pons, Francisca Revert, Laura Roca, José Luis Romartínez, Pablo Rodríguez Guy, Monique de Roux, América Sánchez, Carmen Sánchez, Regina Saura, Serra Alacid, Ferran Soriano, Antoni Tàpies, Rosa Tardiu, Jordi Traperho, Blanca Vernis, Luis Vidal i Joan-Pere Viladecans.

1

2

3

- 1. Luisa Chillida**
Sense títol
Escultura de ferro. 96x48x0,3cm
- 2. Eduardo Arrillaga**
La mano de la esperanza
Fotografia analògica
Paper barita al clor-bromur.
57x37cm
- 3. Josefa Hernández**
Protesta
Sèrie Cero
Tècnica mixta sobre cartró vegetal.
15x15x0,3cm

ULLS DEL MÓN, PRESENT AL MERCAT SOLIDARI DEL COL·LEGI D'ADVOCATS

Al febrer de 2014, Ulls del món va estar present al Mercat Solidari de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, celebrat per segon any consecutiu amb motiu de la festivitat de Sant Raimon de Penyafort, patró dels advocats.

Ulls del món va aprofitar l'ocasió per donar a conèixer el seu fons d'art solidari a través de l'exposició de dues de les obres més significatives i va explicar la possibilitat de fer donació de llegats i herències solidàries. També es va convidar els advocats a actuar com a prescriptors d'Ulls de món entre els clients que puguin estar-hi interessats.

GABOR, UN DOCUMENTAL PER A LA REFLEXIÓ SOBRE LA CEGUESA I L'AUTOSUPERACIÓ

Sebastián Alfie, mentre buscava càmeres de vídeo per rodar una peça sobre el projecte d'Ulls del món a Bolívia, va conèixer Gabor Bene, un director de fotografia retirat que havia perdut la visió deu anys abans. Sebastián li va proposar que fos el seu col·laborador i que rodessin junts a Bolívia.

La preparació i el rodatge del clip, que és en realitat el fi últim del documental, té l'Eulogia, una dona gran cega que viu a l'àrea rural d'influència d'El Alto, com a protagonista i s'endinsa en la tasca d'Ulls del món a Bolívia.

El documental que porta el seu nom, explica com, tot i no veure-hi, Gabor Bene participa en un rodatge i dóna indicacions precises i perfectes sobre la fotografia de la pel·lícula. Gabor és, en definitiva, un exemple de determinació, voluntat, esforç i superació.

Gabor, que es va estrenar el setembre de 2014, ha tingut una gran repercussió i ha estat premiat en diverses ocasions: Premi al Millor Documental (Premis Gaudí, Catalunya), Award Winner (Heartland Film Festival, EUA), Premi del Públic i Premi al Millor Director (Festival de Màlaga), i Millor Documental Espanyol/Premio Canal + (Documenta Madrid), entre d'altres.

www.gaborlapelicula.com

PETITS GRANETS DE SORRA PER AL PROJECTE ULLS DEL SÀHARA

Els missatges SMS rebuts, sumats a col·laboracions directes, van permetre recaptar fons per al programa de cooperació oftalmològica Ulls del Sàhara, que vol solucionar la greu situació de vulnerabilitat en matèria de salut ocular que es pateix als campaments de refugiats saharuís.

ADÉU A JOAN BARRIL

Malauradament, el desembre de 2014 ens va deixar Joan Barril i Cuixart, escriptor i periodista català que sempre va estar implicat amb Ulls del món.

Influint per la pèrdua de visió del seu pare, Joan Barril va estar al costat de la Fundació des que es va posar en marxa. En va ser patró des de l'any 2011 i a través dels seus articles, de les seves entrevistes a la ràdio, de les recomanacions i propostes, sempre va ajudar que se'n fes ressò, sovint al costat del seu gran amic Joan Ollé.

La implicació del Joan amb Ulls del món també es va traduir amb la donació a la Fundació del Premi Nacional de Televisió amb el qual va ser guardonat l'any 2005 pel programa *L'Illa del Tresor*.

© Toti Ferrer / Ulls del món

DIFONEM LA NOSTRA TASCA

ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

228 APARICIONS:

92 en premsa escrita

17 a la televisió

23 a la ràdio

96 a Internet

El nostre agraïment als mitjans de comunicació que van difondre el nostre missatge amb motiu de la celebració del Dia Mundial de la Visió:

L'Hospitalet TV, Barça TV, BTV, Barcelona FM, Esplugues TV, Maresme TV, RAC1, Catalunya Ràdio, Antena Caro (Roquetes), Ràdio Estel i GOL TV.

AL WEB

La presència d'Ulls del món al web i les xarxes socials facilita la tasca de difusió i conscienciació sobre la ceguesa evitable i els problemes de visió al món, així com sobre les activitats que la Fundació porta a terme per lluitar contra aquesta situació a través dels seus programes.

L'any 2014 el web d'Ulls del món va tenir 8.500 visites.

ENS ACOMPANYEN EN EL CAMÍ

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

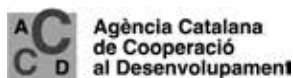
PATRONS FUNDACIONALS

ADMINISTRACIONS LOCALS

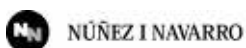

ALTRES ORGANISMES PÚBLICS

ORGANITZACIONS PRIVADES

ENTITATS COL·LABORADORES

LABORATORIS I ORGANITZACIONS VINCULADES A L'ÀMBIT DE LA SALUT

Abbot Medical Optics · Acofarma · Bayer Pharma AG · Bloss Group · Calaf Visió · Col·legi Oficial d'Òptics i Optometristes de Catalunya · CROMA · Indo · Laboratorio Aragón · LCA Pharmaceutical · Leocadio Ramos Suministros Ópticos · Sofymed · Suministros Hospitalarios · Topcon · +Vision

ALTRES ORGANISMES

Àgora · Briskteam Comunicació · Consorci per a la Normalització Lingüística · Crearsa · Departamento de Internet · DKV · El Corte Inglés · Grupo Hoteles Ercilla · Hospes Hoteles · La Vanguardia · Liberty Cargo · Minimal Films · MRW · Nexica · Palau Güell · Planet Lingua · Promocaixa · RACC · Techno Trends · The Gospel Viu Choir · VK Comunicació

VOLUNTARIS, VOLUNTÀRIES, COL-LABORADORS I COL-LABORADORES

Rebeca Aienza · Kepa Aulestia · Franck Bacin · Jesús Barragán · Carol Camino · Anna Carreras · Teresa Casanovas · Ricardo Casaroli · Gregori Cascante · Manel Ciurana · Ammu Edda · Aizpea Esnal · Patricia Fernández-Deu · Concha Gangoiti · Helena Garcia Melero · Maria Antònia Gaza · Enrique González · Marcel Gorgori · Elizabeth Hurtado · Mònica Lecumberri · Stephanie Lonsdale · Miriam Martín · Gerard Martorell · Juan Mezo · Carlos Móser · Andrés Müller-Thyssen · Teresa Noguer · Marisa Paños · Mireia Poch · Sylvie Rochigneux · Santi Ruiz · Soledad San Segundo · Marta Serra · Rafael Suso · Luis Tinoco · Daniela Toro · Isa Torres · Lúa Todó · Nico Todó · Olga Valverde · Teresa Vila

ALIANCES

ALIANCES INTERNACIONALS

- Agència Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa (IAPB)
- Aliança de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per a l'Eliminació Global del Tracoma l'any 2020 (GET 2020) + Coalició Internacional per al Control del Tracoma (ICTC)
- Coalició Moçambiquesa per a la Salut Ocular (MECC)
- Visió 2020 Amèrica Llatina

Ulls del món vol agrair l'aportació gràfica d'Eduardo Arrillaga, Manel Esclusa, Toti Ferrer, Isaac Freijo, Ferran Garcia i Elisenda Pons, i la d'altres persones que, ja sigui amb fotografies o amb informació, han documentat les activitats de la Fundació.

COL-LABORACIONS SOBRE EL TERRENY

Sàhara: Metges del Món, Salud Visual, Kabara Lagdaf, Medicus Mundi Catalunya, Médico Internacional, ANARASD i Creu Roja Espanyola

Moçambic: Ametramo, CADE, Acamo, Acomuza, Amodevi, Tsinela, Tlharihane, Aguja i COWATER

Bolívia: Save the Children, Institut Nacional d'Oftalmologia (INO), governs autònoms municipals de Patacamaya, Achacachi, Viacha, Coro Coro i Coroico, Gobernación del departamento de Tarija, Hospital Regional San Juan de Dios de Tarija i Comitè Nacional de Salut Ocular i lluita contra la Ceguesa

Mali: Direcció Regional de Salut (DRS) de Mopti, CAFO de Mopti, Centre de Salut de Referència (CSRéf) de Bankass, Hospital Sominé Dolo de Mopti, Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA) de Bamako, Ministeri de Salut i Higiene Pública, Programa Nacional de Salut Ocular (PNSO), ONG AMABIPP i Acadèmia d'Ensenyament de Douentza

FORMACIÓ COMUNICACIÓ ATENCIÓ
GESTIÓ PREVENCIÓ PLANIFICACIÓ
INTERVENCIÓ CAPACITACIÓ DOTACIÓ
SENSIBILITZACIÓ ORGANITZACIÓ

FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN

Tamarit, 144-146, entl. 2a · 08015 Barcelona

T: +34 934 515 152 · www.ullsdelmon.org · fundacio@ullsdelmon.org

Ojos del mundo · Eyes of the world · Les yeux du monde · Olhos do mundo · Munduko begiak · عيون العالم